

Lai izdzīvotu — jāpārprofilējas

Līvānu biokīmiskajā rūpnīcā jau gandrīz mēnesi apstājusies pamatražošanas mazuta trūkuma dēļ. Tomēr, sniedzot informāciju «Novadniekam», rūpnīcas galvenais inženieris Jānis Liepa jau mēģināja ļaut ieskaņēties cerībām un domāja, ka tuvākajās dienās pēc 10. jūnija darbs varētu atsākties. Lielākā daļa darbinieku šo laiku pavada bezmaksas atvaļinājumos, tomēr saņemot pabalstu minimālās mēnešalgas apjomā. Vieni ar to mēģina samierināties un cenšas iztikt, bet daļai rūpnīcas ļaužu piespiedu atvaļinājums rada lielas ar izdzīvošanu saistītas problēmas, sevišķi, ja ģimenē vēl ir arī citi bezdarbnieki.

Lizīna ražošanas cehos šajā laikā notika ikgadējais remonts. Piespiedu dikstāve radīja lielus zaudējumus, ko sastāda gan summa par nesaražoto produkciju, gan pabalstu, gan pastāvīgie maksājumi, piemēram īpašuma nodoklis.

Palīgdienestos — ūdensapgādes, transporta, kanalizācijas iecirkņos darbs turpinās.

Kā pastāstīja Jānis Liepa, lai rūpnīca nākotnē spētu izdzīvot, laikus ir jādoma par tās pārprofilēšanu. Lizīnu tādos apjomos kā iepriekš — pa 3000 tonnām gadā te vairs neražos. Pasaules tirgū tam ir stipri nokritusies cena, jo daudzās valstīs pēdējos gados nodotas ekspluatācijā lizīna ražotnes ar lielu jaudu. Orientēties var vienīgi uz republikas iekšējo tirgu un uz dažiem gadiem. Jo, iespējams, ka lētāk var iznākt to iegādāties no ārzemju ražotājiem.

Rūpnīcas speciālisti republikas valdības uzdevumā kopā ar Lauksaimniecības ministriju strādā pie glukozes — fruktozes sirupa ražošanas tehnoloģijas. Šis saldaiss produkts paredzēts cukura aizvietošanai. Darba grupas, kurā ietilpst arī somu speciālisti, pirmais secinājums ir viennozīmīgs — šāda ražotne jāizvieto Līvānos. Glukozes — fruktozes sirupam par izejvielu nepieciešami graudi, orientējoties no vietējiem apstākļiem, tiem būtu jābūt miežu graudiem. 20 tūkstošu tonnu šī produkta saražošanai gadā būtu nepieciešami 60 tūkstoši tonnu gaudu. Ražošanas procesa laikā no sirupam izmantotās cietes, kas pārvērsta citā frakcijā, gadā vēl var iegūt miljons dekalitru etilspirta. Bez tam pāri paliek vērtīga un izmantojama lopbarība — klijas, sēnalas, kā arī brāga.

Darba grupai augustā jādod tehniskais priekšlikums. Taču, ja lietas atrisināsies labvēlīgi, sāksies citas raizes: kas investēs jaunās ražotnes iekārtošanu, kāds tai būs statuss?

Rūpnīcā turpinās citronskābes ražošanas līnijas projektēšana, tomēr atsakoties no lieliem papildizdevumiem, no jauna ceha būves, bet ar mērķi, lai gadā varētu saražot 300—400 tonnas citronskābes.

Sagatavota diezgan pieklājīga iestrāde biomicīna ražošanas uzsākšanai. Eksperimentāli jau iegūti kādi 200 kilogrami izejvielas ir, tehnoloģija gatava, vajadzīgs tvaiks. Viss atkarīgs no kurināmā piegādes.

Līvija Rancāne